

Próbaszüret 2021. szeptember 20.
Tokaji Kutatóintézet

Az időjárás viszonylatában továbbra is átlag feletti nappali hőmérsékleti értékeket mérhettünk az elmúlt hét első felében, majd hét második felére jelentősebb lehűlés érkezett. A hőmérséklet változása mellett 10 milliméter körüli csapadék is mutatkozott a Tokaji Borvidéken. Sajnálatosan egyre több helyen lehet tapasztalni nagyobb seregélyrajok jelenlétét és károkozásukat az ültetvényekben.

A Kutatóintézet próbaszüreteiben a Furmint, Hárslevelű és Sárgamuskotály fajták mintái kerülnek feldolgozásra. A begyűjtött fürtökből préselt mustok labor eredményeit az 1. táblázatban összefoglalva tanulmányozhatják az érdeklődők.

1. táblázat A Kutatóintézet must mintáinak cukor, sav és pH értékei

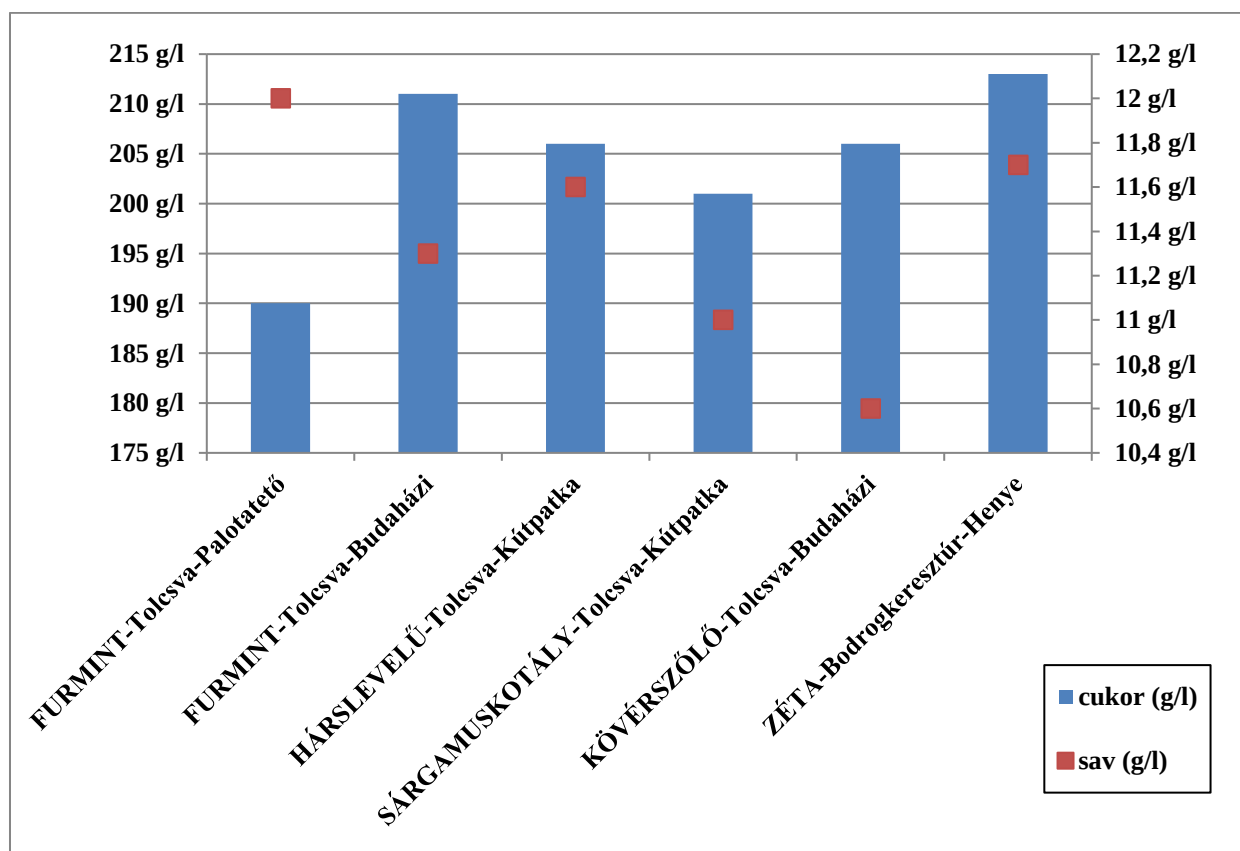
Település/dűlő/fajta	szeptember 13.			szeptember 20.		
	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH
Tarcal, Szarvas, Furmint (T85)	198,6 g/l	14,72 g/l	2,92	206,3 g/l	11,73 g/l	2,99
Mezőzombor, Szemere, Furmint	203,2 g/l	12,78 g/l	2,95	222,5 g/l	11,28 g/l	3,08
Tállya, Nyergesek, Furmint	204,5 g/l	12,47 g/l	2,96	206,92 g/l	11,73 g/l	2,94
Bodrogolaszi, Pajzos, Furmint	146,98 g/l	15,04 g/l	2,82	166,7 g/l	11,75 g/l	2,84
Bodrogolaszi, Pajzos, Hárslevelű	199,5 g/l	11,26 g/l	3,01	204,5 g/l	9,76 g/l	2,98
Mezőzombor, Galambos, Hárslevelű	253,6 g/l	11,26 g/l	3,01	256,2 g/l	9,1 g/l	3,07
Tállya, Nyergesek, Hárslevelű	200,7 g/l	12,34 g/l	3,07	218,6 g/l	11,09 g/l	2,98
Bodrogolaszi, Pajzos, Sárgamuskotály	196,9 g/l	10,89 g/l	2,98	201,98 g/l	9,37 g/l	3,01
Tarcal, Szarvas, Sárgamuskotály	208,7 g/l	10,02 g/l	3,03	szüretelve	szüretelve	szüretelve
Tállya, Pipiske, Sárgamuskotály	199,5 g/l	14,39 g/l	2,96	201,8 g/l	11,68 g/l	2,93

(Megjegyzés 180 gramm/liter cukortartalom megfelel 17 MM^o –nak)

A mintaterületek szolgáltatta mustok analitikai értékeit a szakmai partnereinktől származó adatsorokkal is kiegészítettük (2. táblázat). A méréseik segítségével jobban nyomon követhető az érésmenet alakulása a Tokaji Borvidéken, amelyet az 1. ábra diagramja is bemutat.

2. táblázat Az önkéntes must minták cukor, sav és pH értékei

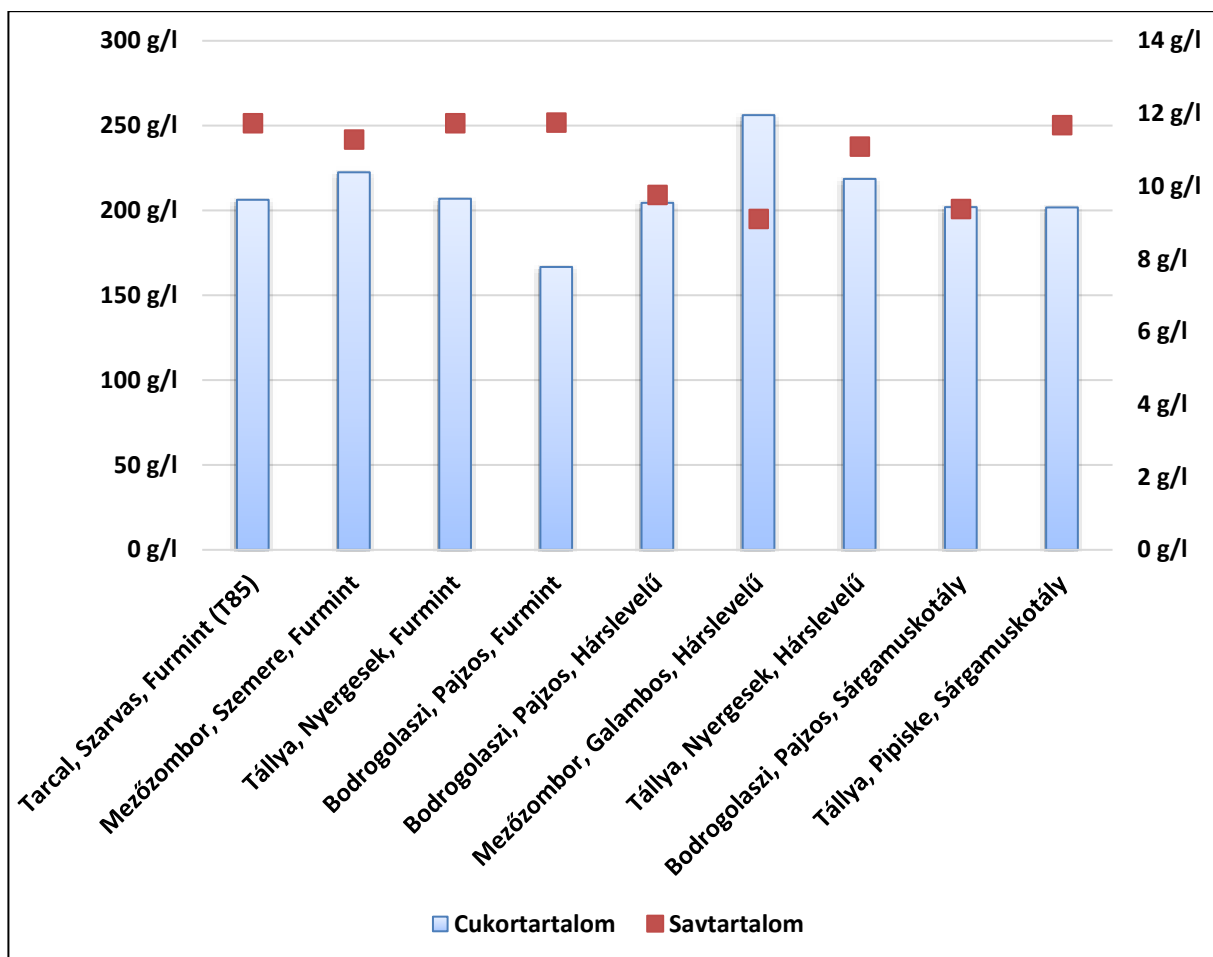
Szőlőfajta	Próbaszüret helye	Próbaszüret ideje	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH
Furmint	Tolcsva-Palotatető	2021.09.13	190	12	2,85
Furmint	Tolcsva-Budaházi	2021.09.19	211	11,3	2,79
Hárslevelű	Tolcsva-Kútpatka	2021.09.15	206	11,6	3,03
Sárgamuskotály	Tolcsva-Kútpatka	2021.09.15	201	11	2,95
KövérSZőlő	Tolcsva-Budaházi	2021.09.13	206	10,6	2,95
Zéta	Bodrogkeresztúr-Henye	2021.09.09	213	11,7	2,93

1. ábra: A cukor- és savtartalom alakulása partnereink mintáiban

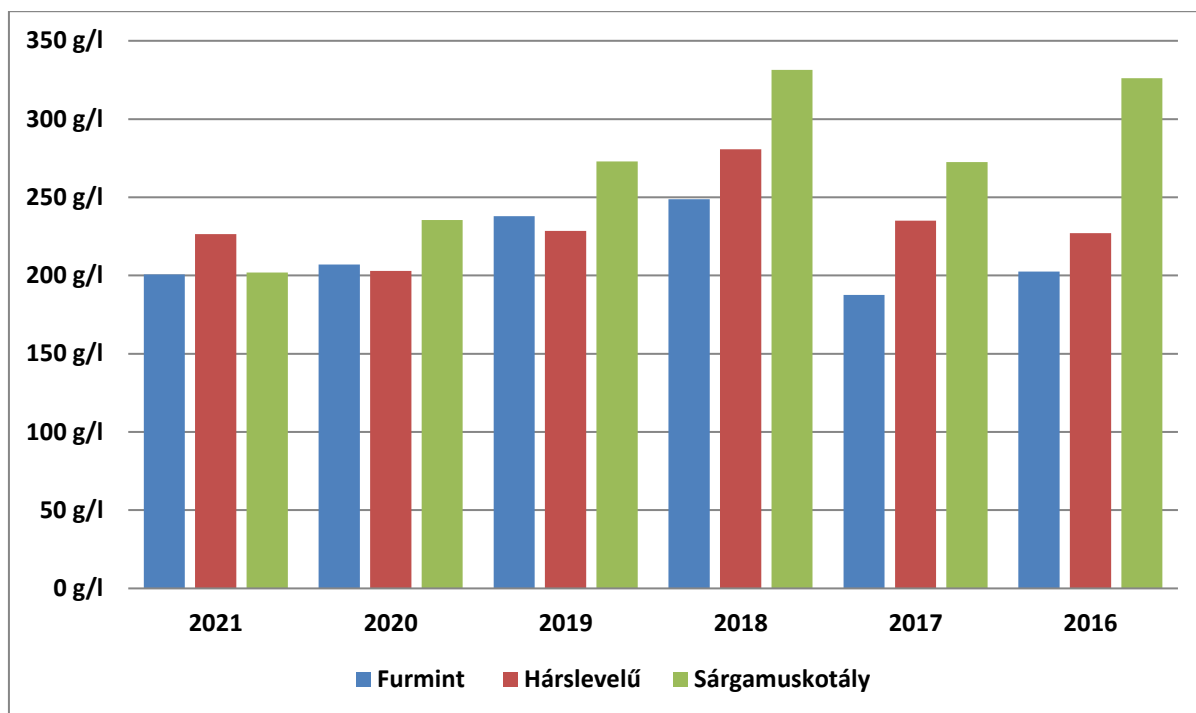
A közétett partnerek mintáiban a cukortartalmak hasonlóak Kutatóintézet által mért analitikai eredményekhez. Viszont némileg eltérőek időben a mintavételek, de összességében hasonló trendeket mutatnak az érésmenet alakulásában.

A Kutatóintézet ötödik próbaszüretében a Sárgamuskotály területeket érintő szüretnek előrehaladásával már csak 9 mintaterület mustjai kerültek elemzésre, amelyek cukor- és savtartalmának analitikai értékeit mutatja be a 2. ábra.

2. ábra: A cukor- és savtartalom alakulása 2021. szeptember 20-án.

Az oszlop diagramokon a hasonló időszakban mért must cukor beltartalmi értékeket lehet a korábbi évekre visszamenőlegesen egybevetni (3. ábra).

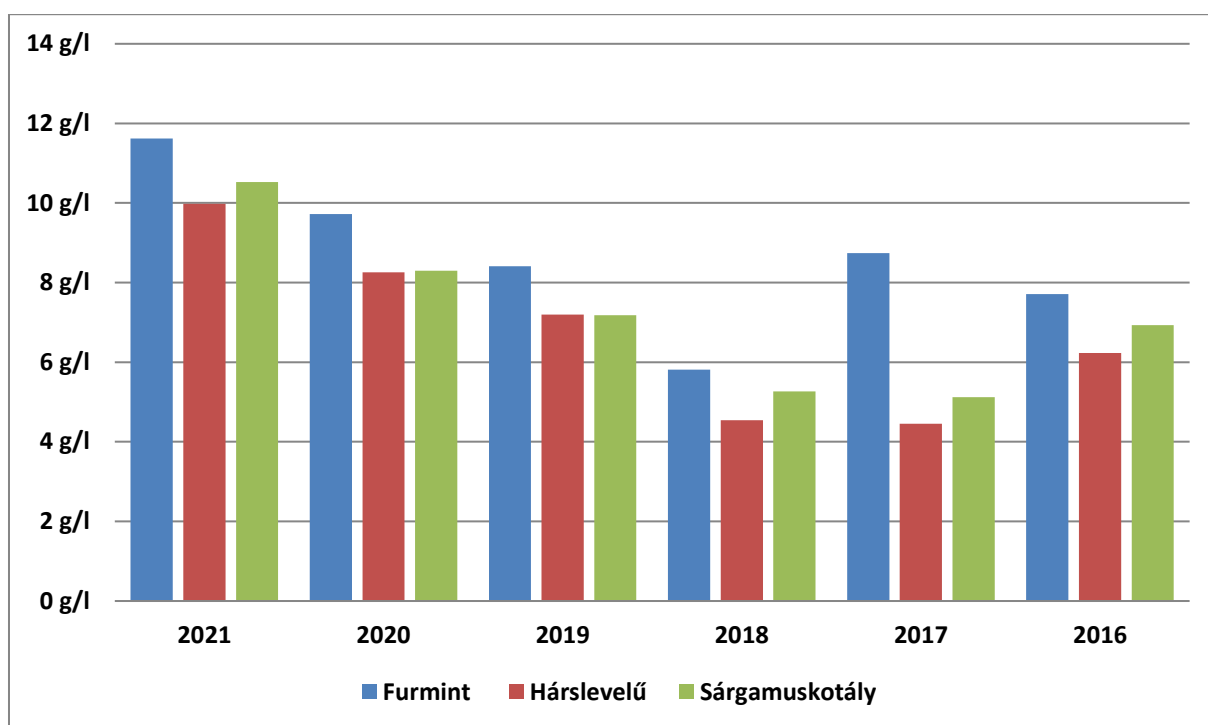
3. ábra: A cukortartalom (g/l) átlagos alakulása 2016-2021 között ugyanazon az időszakban.

A Furmint esetében a 2021-es jelenlegi átlagos cukortartalom a 2017-es, 2016-os évhez hasonló képest értéket mutat. A Hárslevelű esetében pedig a 2019-es, 2017-es és 2016-os években mért értékek körül alakul a cukor mennyisége a must beltartalmában. A Sárgamuskotály minták esetében a korábbi évektől jelentősen (legalább 30 gramm/literrel) elmarad a jelenlegi átlagos cukor beltartalom a bogyókban.

3. táblázat Egyes fajták átlagos cukortartalma hasonló időszakban 2016 és 2021 között.

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Furmint	200,61 g/l	207,09 g/l	238 g/l	248,8 g/l	187,5 g/l	202,5 g/l
Hárslevelű	226,43 g/l	202,85 g/l	228,5 g/l	280,6 g/l	235 g/l	227 g/l
Sárgamuskotály	201,89 g/l	235,4 g/l	273 g/l	331,5 g/l	272,5 g/l	326 g/l

A titrálható savtartalom mennyiségében az átlagos értékek jelenleg minden fajta esetében magasabbak, mint ahogy ezeket a korábbi években meg tapasztalhattunk (4. ábra). Tovább folytatódott a savak tompulásának tendenciája az elmúlt hét során. A csökkenés mértéke 0,7 és 3,5 gramm/liter értékek között mozog. A savtartalom jelenlegi és korábbi átlagértékeiket a 4. táblázat tartalmazza.

4. ábra: A savtartalom (g/l) átlagos alakulása 2016-2021 között ugyanazon az időszakban.

4. táblázat Egyes fajták átlagos savtartalma hasonló időszakban 2016 és 2021 között.

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Furmint	11,62 g/l	9,72 g/l	8,41 g/l	5,81 g/l	8,74 g/l	7,71 g/l
Hárslevelű	9,98 g/l	8,26 g/l	7,2 g/l	4,54 g/l	4,45 g/l	6,23 g/l
Sárgamuskotály	10,53 g/l	8,3 g/l	7,18 g/l	5,27 g/l	5,12 g/l	6,93 g/l

A Kutatóintézet próbaszürete továbbra is a beltartalmi értékek (cukor, sav) kedvező alakulását mutatják, ugyanakkor sok helyen a javulás kisebb mértékű. Cukortartalomban a Furmint 205-225 gramm/liter, a Hárslevelű 204-260 g/l a Sárgamuskotály fajta pedig 200 gramm/liter körüli tartományban mozgott. A savtartalmak már 10 gramm/liter körüli tartományba redukálódtak, jelenleg fajtától (és területtől) függően 9-12 g/l között mérhető a mennyisége. Általános tapasztalat, hogy a szőlőfürtök fenolos érettsége is egyre több helyen eléri az optimális szintet, a csökkenő savérzet mellett tisztul a mustok megjelenése és színe. Holott a cukortartalom nem nő már meredek mértékben, de minden bizonnyal az szőlőültetvények elérik a szedhető állapotot. A borvidéken jelentkezett csapadék elindíthatja a botritisz fertőzés kialakulását és általánossá válását. Egyes területek és fajták esetében ez kedvező fejleményt jelent majd a szüret tekintetében. Viszont azokon a helyeken, ahol kevesebb a cukor mennyisége a bogyókban, ott az aszú képződése is kérdéses főként minőségi szempontból. A szüret lassan kiteljesedik majd a Tokaji Borvidéken és egyre nagyobb területen, egyre több fajta esetében indulnak meg a munkálatok.

Ezúton köszönjük a partnereinknek, hogy adatszolgáltatásukkal segítették a munkánkat!

Balling Péter

A Kutatóintézet mintavétel módszere:

menyisége: 10 fürt

vizsgált paraméter: cukor és sav tartalom, valamint pH

fürtök kiválasztása: Egy kiválasztott sorban Az 1. Oszloptól balra eső 1.fürt, a 2. oszloptól balra eső 2. fürt, a 3.oszloptól balra eső 3.fürt ....stb. a 10. fürtig. Összesen 10 fürt.

módszer: A fürtök préselésre kerülnek, majd a lebegő tartalom leülepedése után történik a mérés. A Brix fokot mérő digitális refraktométerrel cukor tartalom, laboratóriumban cukor, sav és pH mérést végzünk.

Partnereink mintavételei módszerei eltérőek lehetnek az általunk alkalmazott módszerektől.

I. melléklet: a legutóbbi mintavételek helye és eredménye

